

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-64-24

Druk nr 670

Warszawa, 20 września 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o ratyfikacji Protokołu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie zmieniającego Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisane w Warszawie dnia 28 czerwca 2017 r., podpisanego w Warszawie dnia 5 lipca 2024 r.**

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

**o ratyfikacji Protokołu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją
Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie zmieniającego Porozumienie między Rządem
Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie
w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie
w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisane w Warszawie dnia 28 czerwca 2017 r.,
podpisanego w Warszawie dnia 5 lipca 2024 r.**

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Protokołu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie zmieniającego Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisane w Warszawie dnia 28 czerwca 2017 r., podpisanego w Warszawie dnia 5 lipca 2024 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

Dnia 5 lipca 2024 roku w Warszawie został podpisany Protokół między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie zmieniający Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisane w Warszawie dnia 28 czerwca 2017 roku, w następującym brzmieniu:

Po zaznajomieniu się z powyższym Protokołem, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- został on uznany za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych,
- jest przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony,
- będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie, dnia

2024 roku.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ

POLSKIEJ

Andrzej Duda

PREZES RADY MINISTRÓW

Donald Tusk

UZASADNIENIE

I. Potrzeba i cel związania Rzeczypospolitej Polskiej Protokołem zmieniającym

Celem zmiany Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanego w Warszawie dnia 28 czerwca 2017 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 560 i z 2019 r. poz. 1961), zwanego dalej „Porozumieniem”, jest uwzględnienie postulatów zgłaszanych przez Organizację Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (zwaną dalej „OBWE”) w zakresie przywrócenia funkcjonariuszom Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (*OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights*, zwanego dalej „ODIHR”), posiadającym status dyplomatyczny w Rzeczypospolitej Polskiej, przywileju zwrotu podatku od towarów i usług, zwanego dalej „podatkiem VAT” przy zakupach na cele prywatne oraz – w odpowiednim zakresie – przywileju zwrotu podatku akcyzowego.

ODIHR jest jedną z największych instytucji międzynarodowych mających swoje siedziby w Rzeczypospolitej Polskiej i zarazem największą z trzech instytucji autonomicznych OBWE. Instytucja ta – początkowo działająca pod nazwą Biura Wolnych Wyborów KBWE – została ustanowiona na mocy postanowień dokumentu politycznego KBWE/OBWE, tj. Paryskiej Karty dla Nowej Europy. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązał się w 1990 r. do goszczenia ODIHR w Rzeczypospolitej Polskiej i zapewnienia mu właściwych warunków działania, w szczególności przyznania tej instytucji stosownego statusu dyplomatycznego. W 1991 r. przywileje i immunitety dla funkcjonariuszy Biura Wolnych Wyborów KBWE, a następnie w 1992 r. ODIHR (po zmianie nazwy i rozszerzeniu mandatu) zostały przyznane w drodze uchwały nr 65 Rady Ministrów z dnia 2 maja 1991 r. w sprawie działania Biura Wolnych Wyborów Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie z siedzibą w Warszawie (M.P. poz. 106), zastąpionej następnie uchwałą nr 62 Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 1992 r. w sprawie Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie z siedzibą w Warszawie (M.P. poz. 118). Jakkolwiek po wejściu w życie ustawy z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. poz. 1268) – wydanej w związku z przyjęciem Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.), porządkującej system źródeł prawa – powyższa uchwała przestała obowiązywać¹,

¹ Zgodnie z systemem źródeł prawa regulowanym w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej „uchwały Rady Ministrów oraz zarządzenia Prezesa Rady Ministrów i ministrów mają charakter wewnętrzny i obowiązują tylko jednostki organizacyjne

to podtrzymanie przyznanych w ww. uchwale Rady Ministrów przywilejów i immunitetów zostało potwierdzone na mocy decyzji politycznej, odzwierciedlonej w nocie dyplomatycznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych nr PD 130-1-06 OBWE/684/06 z dnia 11 lipca 2006 r., potwierdzającej korzystanie przez ODIHR oraz członków jego personelu z przywilejów i immunitetów określonych w Paryskiej Karcie dla Nowej Europy z 1990 r. Powyższy stan faktyczny wymagał jednak uporządkowania, w związku z czym zasadne stało się uregulowanie statusu prawnego OBWE oraz obecności ODIHR i jego funkcjonariuszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w drodze umowy międzynarodowej. Efektem ww. działań było zawarcie Porozumienia, podpisanego w Warszawie dnia 28 czerwca 2017 r., które weszło w życie dnia 5 lutego 2018 r.

Do czasu wejścia w życie przywołanego Porozumienia ww. funkcjonariuszom ODIHR posiadającym status dyplomatyczny w Rzeczypospolitej Polskiej przysługiwał przywilej zwrotu podatku VAT przy zakupach na cele prywatne oraz zwrotu podatku akcyzowego (w odpowiednim zakresie), przyznany na podstawie decyzji politycznej, co w początkowym okresie obecności ODIHR w Warszawie znalazło odzwierciedlenie w ww. uchwałach Rady Ministrów. W wyniku wejścia w życie Porozumienia został ustanowiony nowy stan prawny, w którym – wobec braku stosownych postanowień Porozumienia sformułowanych *expressis verbis* – funkcjonariusze ODIHR, wskazani w Aneksie 2 do tegoż, utracili ww. przywileje. Tym samym stosowanie Porozumienia przestało realizować w praktyce intencję stron, wskazaną m.in. w uzasadnieniu wniosku o ratyfikację ww. umowy międzynarodowej (por. druk sejmowy Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej VIII kadencji nr 1872, str. 4), zgodnie z którą nowe regulacje nie powinny zawierać porozumień mniej korzystnych dla OBWE i dla jej pracowników niż te, z których korzystali oni przed wejściem w życie Porozumienia.

podległe organowi wydającemu te akty” (art. 93 ust. 1), zaś w świetle art. 75 ust. 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw z dniem jej wejścia w życie, tj. z dniem 30 marca 2001 r., utraciły moc akty normatywne Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów oraz ministrów lub innych organów administracji rządowej, podjęte lub wydane przed dniem wejścia w życie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zawierały normy prawne o charakterze powszechnie obowiązującym lub wewnętrznym, z wyjątkiem rozporządzeń. Tym samym przywołana uchwała nr 62 Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 1992 r. – która zawierała normy o charakterze powszechnie obowiązującym, odnoszące się m.in. do przywilejów i immunitetów funkcjonariuszy ODIHR – utraciła moc obowiązującą.

Jednocześnie należy zauważyć, iż obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie wykazu uchwał Rady Ministrów, zarządzeń i innych aktów normatywnych Prezesa Rady Ministrów, ministrów i innych organów administracji rządowej, które utraciły moc z dniem 30 marca 2001 r. (M.P. poz. 782) wydane na podstawie art. 75 ust. 4 ustawy z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw ma charakter deklaratoryjny (obwieszczenie zostało ogłoszone po upływie 9 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 31 grudnia 2001 r.), a w związku z tym brak wyszczególnienia w jego treści uchwały nr 62 Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 1992 r. nie powoduje, iż uchwała ta nie utraciła mocy obowiązującej z dniem wejścia w życie ww. ustawy. Jak wskazano wyżej, przesądza o tym art. 75 ust. 2 ww. ustawy. Brak wyszczególnienia w obwieszczeniu Rady Ministrów przedmiotowej uchwały nie powoduje zatem, iż w dniu wejścia w życie ustawy nie doszło do utraty mocy obowiązującej uchwały na mocy art. 75 ust. 2 ustawy.

II. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Planowana zmiana ma dotyczyć wprowadzenia do Porozumienia nowego postanowienia umownego, rozszerzającego zakres przywilejów i immunitetów w odniesieniu do zwolnień podatkowych z tytułu zakupów na cele prywatne przysługujących funkcjonariuszom ODIHR akredytowanym w Rzeczypospolitej Polskiej wskazanym w sekcji 2 Aneksu do Porozumienia (tj. osobom zajmującym szesnaście enumeratywnie wyliczonych stanowisk w strukturze ODIHR)².

Zgodnie z proponowaną zmianą w artykule 9 Porozumienia (dotyczącym funkcjonariuszy OBWE) zostanie dodany ustęp 6a w następującym brzmieniu:

„6a. Oprócz przywilejów i immunitetów, określonych w artykule 9 ustęp 2, pracownicy ODIHR zajmujący stanowiska wymienione w sekcji 2 Aneksu, pod warunkiem że nie są oni obywatelami polskimi ani osobami posiadającymi prawo stałego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, są zwolnieni z:

- a) podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego od zakupu w Rzeczypospolitej Polskiej na cele prywatne jednego pojazdu silnikowego, nie częściej niż raz na trzy lata,
- b) podatku od towarów i usług od zakupu w Rzeczypospolitej Polskiej towarów innych niż wymienione w literze a i usług na cele prywatne

– lub takich podatków, które je zastępują. Zwolnienia te są stosowane na warunkach przewidzianych w przepisach obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej.”

Obecnie kwestię zwolnień personelu organizacji międzynarodowych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, z tytułu nabycia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej towarów i usług, o których mowa w projektowanym Protokole, regulują odpowiednio:

² Sekcja 2 Aneksu obejmuje szesnaście stanowisk, przy czym – jak wskazuje opis stanowiska wskazanego w pkt 6 („Doradca(y) Dyrektora [ODIHR]”) – może być ono piastowane przez kilka osób. Jednakże, jak wynika z danych za lata ubiegłe, posiadanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, maksymalna liczba członków personelu ODIHR, posiadających status dyplomatyczny – i tym samym potencjalnie uprawnionych do ubiegania się o zwrot podatku VAT i podatku akcyzowego – nie przekraczała szesnastu. Zgodnie z posiadaną przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych dokumentacją, wg aktualnego stanu, strona polska przyznała status dyplomatyczny czternastu pracownikom ODIHR zajmującym stanowiska określone w sekcji 2 Aneksu. Ponadto dwa stanowiska pozostają nieobsadzone. Stanowisko Doradcy Dyrektora ODIHR, o którym mowa w pkt 6 sekcji 2 Aneksu, piastuje obecnie jedna osoba. Wypada dodatkowo zaznaczyć, że ODIHR co roku przekazuje Protokołowi Dyplomatycznemu Ministerstwa Spraw Zagranicznych zaktualizowane listy swego personelu, w tym w zakresie stanowisk określonych w sekcji 2 Aneksu.

- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2024 r. poz. 361, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1542, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 września 2005 r. w sprawie przypadków i trybu zwrotu podatku od towarów i usług przedstawicielstwom dyplomatycznym, urzędom konsularnym, członkom personelu tych przedstawicielstw i urzędów, a także innym osobom zrównanym z nimi na podstawie ustaw, umów lub zwyczajów międzynarodowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1220);
- § 19 i nn. rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 czerwca 2021 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1891).

Odnosząc się do projektowanych zmian, należy dodatkowo wyjaśnić, że w świetle ugruntowanej praktyki międzynarodowej w zakresie stosowania postanowień Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, sporządzonej w Wiedniu dnia 18 kwietnia 1961 r. (Dz. U. z 1965 r. poz. 232), zwanej dalej „KWSD”, oraz Konwencji dotyczącej przywilejów i immunitetów Narodów Zjednoczonych zatwierdzonej przez Ogólne Zgromadzenie Narodów Zjednoczonych dnia 13 lutego 1946 r. (Dz. U. z 1948 r. poz. 286), zwanej dalej „Konwencją ONZ”, do których odwołuje się ostatni akapit preambuły Porozumienia, przyznanie pracownikom ODIHR przywilejów podatkowych określonych w projekcie Protokołu nie stanowi naruszenia art. 10 ust. 1 Porozumienia, zgodnie z którym przywileje i immunitety określone w Porozumieniu są przyznane „wyłącznie z uwagi na interes OBWE, a nie dla osobistych korzyści poszczególnych osób”, jak również standardów w zakresie przyznawania przywilejów i immunitetów, wyznaczonych przez ww. konwencje.

Należy zwrócić uwagę, że jakkolwiek motyw 4 preambuły KWSD oraz § 20 Konwencji ONZ zawierają podobne zastrzeżenie jak w art. 10 Porozumienia, to jednak analiza postanowień obydwu konwencji wskazuje, że zawierają one postanowienia przyznające uprawnionym osobom szereg przywilejów, które przynajmniej częściowo mają charakter osobistej korzyści. Jako przykłady można wskazać § 18 lit. b, e oraz g Konwencji ONZ przewidujący zwolnienie funkcjonariuszy ONZ od opodatkowania wynagrodzeń, ułatwienia przy wymianie waluty oraz zwolnienie od opłat celnych w odniesieniu do rzeczy wwożonych do danego kraju przy obejmowaniu stanowiska. W odniesieniu do przedstawicieli

dyplomatycznych podobne przywileje można odnaleźć w KWSD: *chapeau* art. 34 (ogólne zwolnienie z podatków i opłat) oraz art. 36 ust. 1 lit. b (zwolnienie z podatków i opłat celnych przedmiotów przeznaczonych do osobistego użytku).

Również postanowienia art. 9 Porozumienia, mimo zasady określonej w jego art. 10, zawierają postanowienia przyznające funkcjonariuszom OBWE przywileje mające, przynajmniej częściowo, charakter osobistych korzyści. Jako przykład można wskazać art. 9 ust. 2 lit. c (zwolnienie z opodatkowania wynagrodzeń otrzymywanych od OBWE), lit. f (ułatwienia dotyczące waluty i jej wymiany) oraz lit. j (zwolnienia od opodatkowania i cła rzeczy przywożonych do Rzeczypospolitej Polskiej).

W odniesieniu do art. 34 lit. a KWSD, który przewiduje – jako ogólną zasadę – podleganie przedstawicieli dyplomatycznych obowiązkowi ponoszenia podatków pośrednich państwa przyjmującego, należy zwrócić uwagę na art. 47 ust. 2 lit. b KWSD, który stanowi podstawę dla przyznawania przez zainteresowane państwa, na zasadzie wzajemności, przywilejów lub immunitetów w zakresie szerszym niż przewidziany w tej konwencji. W praktyce stosunków międzynarodowych – szeroko stosowanej również przez stronę polską – przepis ten jest wykorzystywany przez państwa jako narzędzie umożliwiające uzyskiwanie zwolnienia, na zasadzie wzajemności, swych przedstawicieli dyplomatycznych od obowiązku uiszczenia podatków pośrednich (podatku VAT i podatku akcyzowego). Wypada ponadto zaznaczyć, że przywrócenie przywileju zwrotu podatku VAT i podatku akcyzowego z tytułu zakupu pojazdów wydaje się zasadne z uwagi na fakt, że pojazdy stanowią narzędzia, które bez wątpienia ułatwiają funkcjonariuszom ODIHR/OBWE wykonywanie zadań służbowych w państwie przyjmującym.

III. Przewidywane skutki polityczne, społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne związane z wejściem w życie Protokołu zmieniającego

Podstawową konsekwencją wejścia w życie Protokołu będą korzyści polityczne. Jako państwo goszczące ODIHR – a zarazem dwie najważniejsze konferencje wymiaru ludzkiego OBWE, tj. Spotkanie Przeglądowe Wymiaru Ludzkiego (*Human Dimension Implementation Meeting*, HDIM) oraz Seminarium Wymiaru Ludzkiego (*Human Dimension Seminar*, HDS) – Rzeczpospolita Polska przywiązuje duże znaczenie do współpracy z ODIHR. W tym kontekście brak jest uzasadnienia dla faktycznego zmniejszenia zakresu przywilejów i immunitetów funkcjonariuszy ODIHR posiadających status dyplomatyczny w stosunku do stanu sprzed

wejścia w życie aktualnie obowiązującego Porozumienia, którego głównym celem było uregulowanie prawnego statusu ODIHR i jego pracowników (po długotrwałym okresie funkcjonowania ODIHR w Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie w oparciu o decyzje o charakterze politycznym); przy jednoczesnym założeniu, że nowy stan prawny nie będzie obejmował postanowień mniej korzystnych niż obowiązujące w poprzednim stanie prawnym. Kwestia przywrócenia poprzedniego zakresu zwolnień podatkowych była podnoszona kilkakrotnie przez ODIHR/OBWE w rozmowach ze stroną polską na szczeblu Ministra Spraw Zagranicznych, podczas których zwracano uwagę na możliwość przedstawienia tej sprawy również na forum wielostronnym, jako odnoszącego się do przywilejów i immunitetów jej funkcjonariuszy w państwach organizacji.

Należy także zaznaczyć, że na forum OBWE Rzeczpospolita Polska popiera niezależny mandat ODIHR oraz zapewnienie odpowiedniego finansowania jego działalności. Na uwagę zasługuje w szczególności znaczenie ODIHR dla rozwoju standardów demokratycznych, w tym zwłaszcza metodologii obserwacji wyborów na obszarze OBWE, obejmującym 57 państw Europy, Azji i Ameryki Północnej. Ze względu na stale zmniejszającą się przestrzeń funkcjonowania instytucji demokratycznych i społeczeństwa obywatelskiego w niektórych państwach Europy Wschodniej i Azji Środkowej działalność ODIHR – obejmująca zarówno bieżący monitoring wyborów, jak i opinie oraz rekomendacje dotyczące stanu przestrzegania praw człowieka i podstawowych wolności w poszczególnych państwach – poddawana jest krytyce przez niektóre z państw organizacji, określane mianem położonych „na wschód od Wiednia”. W tym kontekście utrzymanie aktualnego stanu prawnego w omawianym zakresie pozostaje niespójne z deklarowanymi celami polityki polskiej wobec ODIHR i instytucji autonomicznych organizacji.

Wypada też dodać, że w 2022 r. Rzeczpospolita Polska sprawowała roczne przewodnictwo w OBWE, co przekładało się na dodatkową, zwiększoną współpracę z instytucjami organizacji. Polskie przewodnictwo w OBWE w 2022 r. zostało w istotny sposób zdeterminowane przez agresję Rosji na Ukrainę, a jego wymiernym sukcesem w obszarze wymiaru ludzkiego była organizacja Warszawskiej Konferencji Wymiaru Ludzkiego (*Warsaw Human Dimension Conference*, WHDC), która odbyła się w dniach 26.09–07.10.2022 r. Polskie przewodnictwo potwierdziło wszechstronne zaangażowanie Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie bezpieczeństwa i współpracy regionalnej, a także rosnące znaczenie ODIHR w kontekście ochrony praw człowieka w państwach Europy Wschodniej w aktualnej sytuacji

międzynarodowej. Kolejna edycja konferencji została zorganizowana w Warszawie w dniach 2–13.10.2023 r.

Sfinalizowanie negocjacji Protokołu i doprowadzenie do jego podpisania, a docelowo również ratyfikacji, może zostać wykorzystane wizerunkowo przez stronę polską jako działanie na rzecz ugruntowania współpracy z OBWE. Byłoby to zarazem działanie dające się wpisać w zakres „przewodzenia poprzez przykład” (*leading by example*), ukierunkowanego na podejmowanie własnych zobowiązań w ramach organizacji, mających na celu ułatwienie realizacji jej misji oraz ulepszenie warunków pracy i życia jej funkcjonariuszy w państwie goszczącym.

Nowy stan prawny po wejściu w życie projektowanej zmiany może spowodować zmniejszenie wpływów do budżetu państwa. Mając jednak na uwadze, że projektowane zmiany będą obejmować niewielką grupę funkcjonariuszy ODIHR (około 16 osób), nie należy spodziewać się znaczącego uszczuplenia dochodów budżetu państwa z tytułu stosownych zwolnień podatkowych. W tym kontekście wypada zaznaczyć, że – tytułem przykładu – w pierwszym i drugim kwartale 2016 r. (tj. *de facto* w przedostatnim roku obowiązywania ww. zwolnień) łączna kwota zwolnień podatkowych dla funkcjonariuszy ODIHR z tytułu zakupów na cele prywatne wyniosła 98 878,48 PLN, w skład której wchodziła wartość zwolnień podatkowych z tytułu dwóch zakupionych samochodów (tj. po jednym w każdym kwartale)³. W oparciu o powyższe dane można zatem założyć, że uśredniona roczna szacunkowa wartość zwrotów obu podatków (tj. podatku VAT i podatku akcyzowego) łącznie powinna kształtować się w rzędzie wielkości ok. 288 600 PLN, uwzględniając średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych (tj. 45,95 % wartości, zgodnie z udostępnionym na stronie Ministerstwa Finansów narzędziem elektronicznym przeznaczonym do szacowania wartości dóbr z uwzględnieniem inflacji⁴). Wypada przy tym zaznaczyć, że powyższy szacunek został

³ Wypada spodziewać się, że odnotowana w pierwszym i drugim kwartale 2016 r. dynamika zakupów pojazdów, w przypadku których zgodnie z projektowaną zmianą będą przysługiwać zwolnienia od podatku akcyzowego, powinna być reprezentatywna dla średniej skali tego zjawiska po ewentualnym wejściu w życie Protokołu zmieniającego. Ww. zwolnienia będą dotyczyć szesnastu osób i przysługiwać im będą nie częściej niż raz na trzy lata, tj. w praktyce raz w trakcie zwyczajowej, trzy- lub czteroletniej kadencji – a zatem, globalnie licząc, średnio raz na kwartał. Jednocześnie wskazane jest przyjęcie, że skala zakupów pojazdów bezpośrednio po wejściu w życie Protokołu zmieniającego może być nieco wyższa, gdyż potencjalnie ww. zwolnienie będzie dotyczyć wszystkich szesnastu uprawnionych osób, bez względu na datę zakupu w Rzeczypospolitej Polskiej ostatniego pojazdu obłożonego podatkiem akcyzowym.

⁴ Mowa o narzędziu „Kalkulator inflacji” (<https://www.podatki.gov.pl/kalkulatory-podatkowe/kalkulator-inflacji/>, dostęp: 02.02.2024 r.). Wysokość średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowana jest corocznie w Monitorze Polskim, por.: Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2016 r. (M.P. poz. 72); Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 15 stycznia 2018 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2017 r. (M.P. poz. 106); Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 15 stycznia 2019 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2018 r. (M.P. poz. 64); Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2019 r. (M.P. poz. 72); Komunikat Prezesa Głównego Urzędu

przeprowadzony bez uwzględnienia kształtowania się ww. wskaźników w przyszłości. Nie powinny one jednak znacząco wpływać na zwiększenie rzędu wydatków, a tym samym na istotne uszczuplenie dochodów budżetu państwa⁵.

Wydaje się zatem, że w opisanej perspektywie korzyści polityczne będą przeważać nad zakładanymi obciążeniami dla budżetu państwa.

Wejście w życie Protokołu nie będzie miało wpływu na inne osoby niż funkcjonariusze ODIHR wskazani w Aneksie 2 Porozumienia (w szczególności nie będzie ono mieć wpływu na sytuację prawną obywateli polskich i polskich osób prawnych ani też na polski rynek pracy). Nie będzie powodowało też zagrożenia dla zdrowia i porządku publicznego oraz bezpieczeństwa państwa.

Zawarcie Protokołu nie spowoduje także konieczności dokonywania zmian w prawie polskim. Nie ma również konieczności wdrażania dodatkowych środków prawnych w celu wykonania tej umowy międzynarodowej. Zakres projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Wejście w życie Protokołu nie wywoła skutków gospodarczych i społecznych.

IV. Tryb zmiany Porozumienia i związania Protokołem zmieniającym

Zgodnie z art. 14 Porozumienia jego zmiana zostanie dokonana w formie pisemnej.

Z uwagi na fakt, że postanowienia Protokołu rozszerzają zakres przywilejów i immunitetów w odniesieniu do zwolnień od podatku VAT, tj. dotyczą spraw uregulowanych w ustawie lub w których Konstytucja wymaga ustawy, związanie Rzeczypospolitej Polskiej przedmiotowym Protokołem nastąpi w drodze ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach

Statystycznego z dnia 15 stycznia 2021 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2020 r. (M.P. poz. 58); Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 14 stycznia 2022 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2021 r. (M.P. poz. 31); Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2022 r. (M.P. poz. 68) oraz Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 15 stycznia 2024 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2023 r. (M.P. poz. 22).

⁵ Na podstawie posiadanych przez Protokół Dyplomatyczny Ministerstwa Spraw Zagranicznych danych dot. zwolnień z podatku VAT oraz podatku akcyzowego udzielanych przez stronę polską personelowi ODIHR przed wejściem w życie Porozumienia oraz – ujmując szerzej – na podstawie danych dot. analogicznych zwolnień stosowanych przez stronę polską wobec personelu misji dyplomatycznych oraz innych podmiotów o podobnym statusie mających siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej, brak jest możliwości wskazania procentowego udziału kwot podatku VAT i podatku akcyzowego, którego dotyczyły te zwolnienia. Jednakże praktyka jednoznacznie wskazuje, że w ww. przypadkach kwota zwolnień z tytułu podatku VAT jest zdecydowanie wyższa niż kwota zwrotu podatku akcyzowego. Powyższe wynika z faktu, że przedmiot opodatkowania podatkiem akcyzowym jest znaczenie węższy niż w przypadku podatku VAT.

międzynarodowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 127), na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

PROTOKÓŁ

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej
a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie
zmieniający Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej
a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie
w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie
w Rzeczypospolitej Polskiej,
podpisane w Warszawie dnia 28 czerwca 2017 roku

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej oraz Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, zwana dalej „OBWE”, reprezentowana przez Sekretariat; pragnąc zmienić Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisane w Warszawie dnia 28 czerwca 2017 roku, zwane dalej „Porozumieniem”,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

W artykule 9 Porozumienia (Funkcjonariusze OBWE) bezpośrednio po ustępie 6 dodaje się ustęp 6a, który otrzymuje następujące brzmienie:

„6a. Oprócz przywilejów i immunitetów, określonych w artykule 9 ustęp 2, pracownicy ODIHR zajmujący stanowiska wymienione w sekcji 2 Aneksu, pod warunkiem że nie są oni obywatelami polskimi ani osobami posiadającymi prawo stałego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, są zwolnieni z:

- a) podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego od zakupu w Rzeczypospolitej Polskiej na cele prywatne jednego pojazdu silnikowego, nie częściej niż raz na trzy lata,
 - b) podatku od towarów i usług od zakupu w Rzeczypospolitej Polskiej towarów innych niż wymienione w literze a i usług, na cele prywatne
- lub takich podatków, które je zastępują. Zwolnienia te są stosowane na warunkach przewidzianych w przepisach obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej.”

Artykuł 2

Protokół niniejszy wejdzie w życie zgodnie z procedurą określoną w artykule 14 Porozumienia.

Artykuł 3

Protokół niniejszy, który stanowi integralną część Porozumienia, pozostanie w mocy tak długo, jak długo obowiązywać będzie Porozumienie.

Sporządzono w *Warszawie*.... dnia *5. lipca*²⁰²⁴ roku, w dwóch oryginalnych egzemplarzach, każdy w językach polskim i angielskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne.

Z upoważnienia

Rządu Rzeczypospolitej Polskiej

Jakub Wiśniewski

Jakub Wiśniewski

Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Z upoważnienia

Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy
w Europie

Matteo Mecacci

Matteo Mecacci

Dyrektor Biura Instytucji Demokratycznych
i Praw Człowieka

Zwierdzam zgodność
fotokopii z oryginałem/~~edpisem~~

Warszawa, dnia 23.07.2024 r.

Juchniewia
Juliusz Juchniewicz
Zastępca Dyrektora
DEPARTAMENT PRAWNO-TRAKTATOWY

PROTOCOL

**between the Government of the Republic of Poland
and the Organization for Security and Co-operation in Europe
amending the Arrangement between the Government of the Republic of Poland and the
Organization for Security and Co-operation in Europe
regarding the status of the Organization for Security and Co-operation in Europe in the
Republic of Poland,
signed in Warsaw on June 28, 2017**

The Government of the Republic of Poland and the Organization for Security and Co-operation in Europe, hereinafter referred to as "OSCE", represented by the Secretariat; desiring to amend the Arrangement between the Government of the Republic of Poland and the Organization for Security and Co-operation in Europe regarding the status of the Organization for Security and Co-operation in Europe in the Republic of Poland, signed in Warsaw on June 28, 2017, hereinafter referred to as "the Arrangement",

have agreed as follows:

Article 1

In the Article 9 of the Arrangement (OSCE Officials) the following paragraph 6a shall be added after paragraph 6:

"6a. In addition to the privileges and immunities specified in Article 9, paragraph 2, ODIHR staff members holding a position indicated in Section 2 of the Annex to this Arrangement, unless they are citizens or permanent residents of the Republic of Poland, shall be exempt from:

- a) goods and services tax and excise duty on a purchase in the Republic of Poland of one motor vehicle for private use, not more than once every three years,
 - b) goods and services tax on a purchase of goods other than those referred to in (a) and services purchased in the Republic of Poland for private use
- or any such taxes that will replace them. Such exemptions shall be applied on the terms and conditions provided for in the Polish laws and regulations."

Article 2

This Protocol shall enter into force following the procedure laid down in Article 14 of the Arrangement.

Article 3

This Protocol, which shall constitute an integral part of the Arrangement, shall remain in force as long as the Arrangement remains in force.

Done at Warsaw... on 5th July 2024... in two originals, each in the Polish, and English languages, with both texts being equally authentic.

For the Government
of the Republic of Poland

Jakub Wiśniewski

Jakub Wiśniewski
Undersecretary of State
Ministry of Foreign Affairs

For the Organization for Security
and Co-operation in Europe

Matteo Mecacci

Matteo Mecacci
Director of the Office
for Democratic Institution
And Human Rights

Oświadczam zgodność
fotokopii z oryginałem/~~odpisem~~

Warszawa, dnia 23.07.2024 r.

Juchniewicz

Juliusz Juchniewicz
Zastępca Dyrektora
DEPARTAMENT PRAWNO-TRAKTATOWY

Minister do spraw Unii Europejskiej

Adam Szłapka

DPUE.920.1242.2023.AM(15)

Warszawa, 19 września 2024 r.

Dot.: RM-0610-64-24; RM-06111- 104-24

Pani Joanna Knapińska
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej *Protokołu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie zmieniającego Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisane w Warszawie dnia 28 czerwca 2017 roku, podpisanego w Warszawie dnia 5 lipca 2024 r.*, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym wnioskiem o ratyfikację umowy międzynarodowej pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Umowa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia

Agnieszka Bartol-Saurel

Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

Pan Radosław Sikorski
Minister Spraw Zagranicznych